

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Фонду державного майна України «Про затвердження Змін до Методики оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії»

I. Визначення проблеми

Відповідно до абзацу дев'ятого частини другої статті 9 Закону України «Про природні монополії» для визначення регуляторної бази активів під час переходу до стимулюючого регулювання суб'єктом оціночної діяльності згідно із законодавством одноразово проводиться незалежна оцінка активів, що використовуються для здійснення регульованої відповідно до зазначеного закону сфери діяльності суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, за методикою оцінки, що визначається органом державної влади, який здійснює державне регулювання оціночної діяльності, за погодженням з органом, який здійснює державне регулювання діяльності суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії. Такою методикою оцінки є Методика оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, затверджена наказом Фонду державного майна України від 12.03.2003 № 293, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29.03.2013 за № 522/23054, (далі – Методика).

Під час практичного застосування норм Методики виявлено, що деякі її положення потребують удосконалення, зокрема:

процедура інвентаризації активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії;

організаційні засади оцінки нерухомого майна та спеціалізованого рухомого майна;

процедура визначення фізичного зносу активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, щодо яких було проведено капітальний ремонт, реконструкцію, інші поліпшення;

розрахунок коефіцієнта оптимізації витрат шляхом додаткового врахування коефіцієнта завантаження ліній передачі електроенергії високої напруги.

Крім того, до Фонду державного майна України звернулось ДП «НЕК «Укренерго» та повідомило про здійснення відповідно до Закону України «Про природні монополії» переходу до стимулюючого регулювання цін (тарифів) на свої товари. З огляду на зазначене, Методика потребує доповнення відповідними нормами, що дозволять забезпечити оцінку активів такого підприємства.

З огляду на зазначене, Фонд державного майна України розробив наказ «Про затвердження Змін до Методики оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії» (далі – Проект наказу).

Дія Проекту наказу розповсюджується на:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

II. Цілі державного регулювання

Відповідно до абзацу дев'ятнадцятого частини другої статті 9 Закону України «Про природні монополії» для визначення регуляторної бази активів під час переходу до стимулюючого регулювання суб'єктом оціночної діяльності згідно із законодавством одноразово проводиться незалежна оцінка активів, що використовуються для здійснення регульованої відповідно до зазначеного закону сфери діяльності суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, за методикою оцінки, що визначається органом державної влади, який здійснює державне регулювання оціночної діяльності, за погодженням з органом, який здійснює державне регулювання діяльності суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії.

Відповідно до Законів України «Про Фонд державного майна України», «Про оцінку майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні» Фонд державного майна України є органом виконавчої влади, який здійснює державне регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності.

В межах своєї компетенції, на виконання вимог Закону України «Про природні монополії» Фонд державного майна України наказом від 12.03.2013 № 293 затвердив Методику оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, та з метою удосконалення оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, а також з метою забезпечення оцінки активів підприємства, що здійснює діяльність у сфері передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, Фонд державного майна України розробив Проект наказу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Під час розробки Проекту розглянуто такі альтернативні способи досягнення визначених цілей.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
1. Внести запропоновані зміни до Проекту наказу	Удосконалення організаційних та методичних засад процесу визначення вартості активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії для визначення регуляторної бази активів під час переходу на стимулююче регулювання цін (тарифів), та оптимізує процедуру оцінки таких активів, а також доповнення положеннями, що забезпечать оцінку активів підприємства, що здійснює діяльність у сфері передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами
2. Не вносити зміни до Проекту наказу	У такому випадку залишиться проблема частково недосконалої оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії під час переходу на стимулююче тарифоутворення у відповідній сфері, що вплине на якість надання послуг з оцінки майна; відсутня методологія оцінки активів підприємства, що здійснює діяльність у сфері передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1. Прийняття Проекту наказу	Забезпечить достовірне визначення вартості активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії для визначення регуляторної бази активів під час переходу на стимулююче регулювання цін	Відсутні

	(тарифів), що буде мати вплив на оподаткування діяльності таких суб'єктів	
2. Не прийняття Проекту наказу	Процедура оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії для визначення регуляторної бази активів під час переходу на стимулююче регулювання цін (тарифів), залишається без змін, удосконалення такого процесу не забезпечується, наслідком чого буде недосконала оцінка, що призведе до неправильного визначення бази для оподаткування доходів таких суб'єктів.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1. Прийняття Проекту наказу	Стимулювання суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії до підвищення якості наданих послуг та встановлення справедливих тарифів, які забезпечать належне відтворення та утримання активів	Відсутні
2. Не прийняття Проекту наказу	Якість надання послуг суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії залишається без змін, умови для залучення інвестицій з метою сталого функціонування та розвитку галузі відсутні	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1. Прийняття Проекту наказу	Сприятиме установленню справедливих цін (тарифів) на послуги суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії	Відсутні
2. Не прийняття Проекту наказу	Відсутність заходів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, що забезпечать належне відтворення та утримання активів таких суб'єктів	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Проект наказу передбачає зміни до розділу IV Методики, який визначає особливості оцінки активів підприємств, що здійснюють діяльність у сферах розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та постачання електричної енергії. За даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, загальна кількість суб'єктів господарювання, що названі вище, – 36 суб'єктів господарювання. Такі суб'єкти господарювання відносяться виключно до великих суб'єктів господарювання.

Показник	Великі
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	36
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
1. Прийняття Проекту наказу	4	Удосконалення оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової

		енергії, зокрема у сфері розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та постачання електричної енергії, під час переходу на стимулююче тарифоутворення у відповідній сфері, що прискорить перехід на стимулююче регулювання таких суб'єктів
2. Не прийняття Проекту наказу	1	Поставлені цілі не будуть досягнуті, проблема не буде усунена.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Збереження чинного регулювання зазначених питань	Відсутні	відсутні	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблеми продовжуватимуть існувати
Прийняття нормативно-правового акта	удосконалено процедуру інвентаризації активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії; забезпечено організаційні засади оцінки нерухомого майна та спеціалізованого рухомого майна; спрощено процедуру визначення фізичного зносу активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, щодо яких було проведено капітальний ремонт, реконструкцію, інші поліпшення; удосконалено розрахунок коефіцієнта оптимізації витрат шляхом додаткового врахування коефіцієнта завантаження ліній передачі електроенергії високої	відсутні	У разі прийняття акта повною мірою забезпечується досягнення цілей.

	напруги; доповнено положеннями, що забезпечать оцінку активів підприємства, що здійснює діяльність у сфері передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами.		
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Збереження чинного регулювання зазначених питань	У разі збереження чинного регулювання зазначених питань зміни до Методики не внесені – залишиться потреба врегулювання проблемних питань щодо інвентаризації, оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, що є неприйнятним. На підставі викладеного можна дійти висновку, що ця альтернатива є непринятною.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.
Прийняття Проекту наказу	У разі прийняття акта повною мірою забезпечується досягнення наведених у цьому Аналізі цілей.	Позитивно на дію Проекту наказу як регуляторного акта впливає те, що він викладений прозоро та чітко, а також відповідає вимогам актів вищої та однакової юридичної сили.

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Нормативно-правова база, що регулює питання організації та методології визначення вартості активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, включає: Закон України «Про природні монополії», Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Національний стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затверджений постановою

Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року №1440, Національний стандарт № 2 «Оцінка нерухомого майна», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 року № 1442, Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2007 року № 1185.

Забезпечення удосконалення процедури визначення вартості активів енергопостачальних та енергорозподільних компаній під час переходу на стимулююче тарифоутворення у відповідній сфері можливе шляхом:

спрощення процедури інвентаризації активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії;

удосконалення методологічних засад оцінки нерухомого майна та спеціалізованого рухомого майна;

удосконалення процедури визначення фізичного зносу активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, щодо яких було проведено капітальний ремонт, реконструкцію;

удосконалення коефіцієнта оптимізації витрат шляхом додаткового врахування коефіцієнта завантаження ліній передачі електроенергії високої напруги під час його розрахунку;

доповнення положеннями, що забезпечать оцінку активів підприємства, що здійснює діяльність у сфері передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація змін до Проекту наказу не потребує додаткового фінансування з Державного бюджету України, а навпаки сприятиме збільшенню його доходів.

Прийняття Проекту наказу не приведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з Державного бюджету.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

Державний контроль за додержанням вимог цього регуляторного акта буде здійснюватися центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності, у тому числі корпоративними правами держави щодо об'єктів державної власності, що належать до сфери його управління, а також у сфері державного регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії Проекту наказу необмежений у часі на підставі того, що наказ, до якого вносяться зміни Проектом наказу, не має обмеження дії в часі.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Для відстеження результативності Проекту наказу основними показниками результативності акта визнано:

кількість звітів про оцінку активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, що надійшли на рецензування до Фонду державного майна України;

кількість звітів про оцінку, які на підставі висновку рецензентів визнані такими, що повністю відповідають вимогам нормативно-правових актів з оцінки майна;

кількість звітів про оцінку, які є неякісними та (або) непрофесійними;

кількість звітів про оцінку, які за результатами рецензування повернуті на доопрацювання.

Проект наказу розміщено на офіційному сайті Фонду державного майна з 17.06.2016 і підлягав оприлюдненню не менше одного місяця до його затвердження, що є достатнім для інформованості громадськості з метою вивчення Фондом державного майна України її думки з приводу результативності заходів, що запроваджуються актом.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відповідно до законодавства Фонд державного майна здійснюватиме базове, повторне та періодичне відстеження результативності Проекту наказу у строки, визначені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності Проекту наказу здійснюється до набрання чинності зазначеним Проектом наказу шляхом вивчення думки спеціалістів у сфері оцінки та широкої громадськості.

Результативність змін, що вносяться до Проекту наказу, вивчатиметься Фондом державного майна протягом року з дати набрання чинності актом під час повторного відстеження. За результатами такого

відстеження буде проведений порівняльний аналіз показників результативності Проекту наказу до набрання ним чинності і після набрання чинності.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності Проекту наказу.

Аналіз регуляторного впливу підготовлено Департаментом оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності Фонду державного майна (01601, м. Київ, вул. Кутузова, 18/9, телефон/факс 200-30-73, 200-36-32).

Голова Фонду

І. Білоус

« ____ » _____ 2016 року